

สรุปประเด็นการมอบนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ
ตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน โดยรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ)
วันศุกร์ที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ (ช่วงเช้า)
ณ ห้องรอยัล จูบิลี ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

ประเด็น	รายละเอียด
๑. การดำเนินงานด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	<p>๑.๑ รัฐบาลให้ความสำคัญกับการบูรณาการด้านเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และการสร้างการเติบโตทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) เป็นองค์กรที่เป็นผู้นำทางด้านการพัฒนาสังคมของประเทศ มีภารกิจในการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เด็กและเยาวชน คนพิการ ผู้สูงอายุ สตรีและครอบครัว คนไร้ที่พึ่ง ฯลฯ ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีโครงการที่สำคัญ ดังนี้</p> <p>๑) โครงการเตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ ดำเนินการขับเคลื่อนและพัฒนา รวมถึงยกระดับ “ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ” ในระดับอำเภอและตำบล ให้ครอบคลุมทั้งประเทศ เพื่อให้ผู้สูงอายุในพื้นที่/ชุมชน ได้มีพื้นที่ในการจัดกิจกรรมและฝึกอาชีพ ปัจจุบันได้สร้างศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุแล้ว ๘๗๘ แห่ง และมีแผนขยายผลอีก ๔๐๐ แห่งทั่วประเทศ</p> <p>๒) การดูแลคุณภาพชีวิตของเด็กแรกเกิด มีโครงการเงินอุดหนุนเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ถึง ๓ ปี ให้กับครอบครัวที่ยากจน หรือมีรายได้น้อย เป็นรายเดือน เดือนละ ๖๐๐ บาท</p> <p>๑.๒ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ใช้กลไกรองรับระดับจังหวัด ภายใต้การบริหารงานของผู้ว่าราชการจังหวัด คือ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทุกจังหวัด (พมจ.) เป็นแกนกลางการบูรณาการ โดยมีสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑๒ แห่ง ทำหน้าที่สนับสนุนด้านวิชาการ รวมถึงในระดับตำบล และหมู่บ้าน มีกลไกการดำเนินงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) รวมกว่า ๑๓๓,๓๐๔ คน ทั่วประเทศที่สามารถเข้าถึง สำรวจความต้องการ และดูแลความเป็นอยู่ของกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>๑.๓ การเชื่อมโยงกลไกการทำงานระดับจังหวัด สร้างการมีส่วนร่วมระดับประเทศสู่ความยั่งยืนภายใต้โครงการไทยนิยม ยั่งยืน ได้มีแนวทางตามกรอบการดำเนินงานเพื่อลงสู่ระดับจังหวัด/พื้นที่ ใน ๓ ประเด็น ได้แก่</p> <p>๑) ประเด็นที่ ๑ คือ คนไทยไม่ทิ้งกัน</p> <p>โครงการสานพลังประชารัฐด้านสังคม มุ่งสู่ชุมชนพึ่งตนเอง โดยเจ้าหน้าที่ พม. และเครือข่าย ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการสำรวจข้อมูลทางสังคมของกลุ่มเป้าหมาย โดยนำฐานข้อมูลผู้ลงทะเบียน</p>

ประเด็น	รายละเอียด
	<p>สวัสดิการแห่งรัฐ ๑๑.๔๖ ล้านคน มาเป็นฐานและสำรวจข้อมูลผู้ประสบความเดือดร้อนทางสังคมเพิ่มเติม ทั้ง ๗,๒๕๕ ตำบลทั่วประเทศ เพื่อจัดทำเป็น “ระบบแผนที่ทางสังคม Social Maps” นำไปสู่การวิเคราะห์ ขยายผล เพื่อดำเนินการในระยะต่อไป</p> <p>๒) ประเด็นที่ ๒ คือ ชุมชนอยู่ดีมีสุข</p> <p>๒.๑) โครงการบ้านพอเพียงชนบท ได้สนับสนุนงบประมาณซ่อมสร้างไม่เกินครัวเรือนละ ๑๘,๐๐๐ บาท โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กองทุนบ้านพอเพียง เครือข่ายภาคเอกชนและประชาสังคมในพื้นที่ ร่วมดำเนินการและให้การสนับสนุนเพิ่มเติมตามแนวทางพระราชรัฐ</p> <p>๒.๒) โครงการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้ได้รับการฟื้นฟูและพัฒนาตนเอง เป็นการพัฒนาสถาองค์กรชุมชนตำบล เพื่อขับเคลื่อนงานและพัฒนาศักยภาพแกนนำ ให้มีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนงานสภาองค์กรชุมชน โดยมีเป้าหมาย ๔,๘๑๖ ตำบล จากสภาองค์กรชุมชนทั้งสิ้น ๖,๔๘๖ องค์กร</p> <p>๓) ประเด็นที่ ๓ คือ ร่วมแก้ไขปัญหายาเสพติด</p> <p>ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคส่วนอื่น ๆ บูรณาการ/สนับสนุนการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนทุกระดับ จำนวน ๘,๗๘๑ แห่งทั่วประเทศ</p>
<p>๒. การดำเนินงานด้านสาธารณสุข</p>	<p>๒.๑ กระทรวงสาธารณสุขได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี มีกรอบการดำเนินงานใน ๔ ยุทธศาสตร์หลัก โดยมีเป้าหมายคือ “ประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบสุขภาพยั่งยืน” ในช่วงที่ผ่านมาได้ขับเคลื่อนโครงการสำคัญเพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงบริการที่มีคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำ แก้ปัญหาตามบริบทของพื้นที่ ดังนี้</p> <p>๑) คลินิกหมอครอบครัว จัดให้มีหมอประจำครอบครัว เพื่อดูแลผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง อย่างใกล้ชิด เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพแข็งแรง สามารถดูแลตนเอง และครอบครัวเบื้องต้น ซึ่งผลการวิจัยพบว่าสามารถลดระยะเวลาการรอคอยในโรงพยาบาลใหญ่จาก ๑๗๒ นาที ถึง ๔๔ นาที ลดการตายในทารกแรกเกิดได้ร้อยละ ๑๐ – ๔๐ ลดค่าเดินทางของประชาชนไปโรงพยาบาลได้ ๑,๖๕๕ บาท/คน รวมทั้งลดค่าใช้จ่ายสุขภาพได้ถึงร้อยละ ๒๕ – ๓๐ และประหยัดค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของประเทศปีละ ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยทีมหมอครอบครัว ประกอบด้วย แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว พยาบาลวิชาชีพ แพทย์แผนไทย นักวิชาการสาธารณสุข ทันตภิบาล เจ้าหน้าที่งานเภสัช ทันตแพทย์ เภสัชกร และกายภาพบำบัด กำหนดเป้าหมายระยะ ๑๐ ปี ในการสร้างทีมหมอครอบครัว ๖,๕๐๐ ทีม เป้าหมายในปี ๒๕๖๑ จำนวน ๙๙๖ ทีม ปัจจุบันจัดตั้งคลินิกหมอครอบครัวได้ ๕๙๖ ทีม</p> <p>๒) คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) เป็นคณะกรรมการร่วมระหว่างกระทรวงสาธารณสุข หน่วยงานภาครัฐอื่นๆ หน่วยงานภาคเอกชน และหน่วยงานภาคประชาชน ในการส่งเสริมการทำงานแบบประชารัฐ</p>

ประเด็น	รายละเอียด
	<p>เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ให้ดีขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำ รวมทั้งบูรณาการงบประมาณ/บุคลากรในการดำเนินงาน โดยเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยเฉพาะกลุ่มเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ชยะและสิ่งแวดล้อม กำหนดเป้าหมายให้ได้ ๘๗๘ อำเภอ ภายในปี ๒๕๖๒ ปัจจุบันดำเนินการเรียบร้อยแล้ว</p> <p>๒.๒ ภายใต้โครงการไทยนิยมยั่งยืน ตามกรอบ ๑๐ ประเด็น ได้เตรียมการไว้ ๔ โครงการ ได้แก่</p> <p>๑) โครงการ อสม. ๔.๐ เพื่อพัฒนาให้มีความรู้และมีศักยภาพเพิ่มมากขึ้น ในการดูแลพี่น้องประชาชน โดยพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขทั่วประเทศ จำนวน ๑,๐๓๐,๐๐๐ คน ให้สามารถปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก อสม. คือ บุคลากรที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยมีเป้าหมายให้ไปดูแลพี่น้องประชาชนโดยเฉพาะในกลุ่มเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง</p> <p>๒) โครงการมหัศจรรย์ ๑,๐๐๐ วัน รัฐบาลได้เห็นความสำคัญในการพัฒนาเด็กไทยให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาเครือข่ายชุมชนในการค้นหา คัดกรอง และกระตุ้นพัฒนาการเด็ก เพื่อให้เด็กแรกเกิดถึง ๕ ปี ที่มีพัฒนาการล่าช้าได้รับการกระตุ้น จะส่งผลให้เด็กไทยฉลาดขึ้น เติบโต สมวัย สมส่วน พร้อมนำพาประเทศให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป</p> <p>๓) โครงการสร้างอาชีพสำหรับผู้ลงทะเบียนรายได้น้อย ผ่านการอบรมขนาดแผนไทย จำนวน ๕,๐๐๐ คน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะความสามารถในการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งสามารถนำไปประกอบอาชีพ มีรายได้ไม่ต่ำกว่าเดือนละ ๑๕,๐๐๐ – ๒๐,๐๐๐ บาท รวมทั้งการสร้างผู้ช่วยพยาบาล จำนวน ๕,๐๐๐ คน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานในการดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาล ให้ผู้ป่วยได้รับการบริการที่ทั่วถึงมากยิ่งขึ้น</p> <p>๔) โครงการติดตามผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพ โดยกลไกคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและระบบสุขภาพอำเภอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในระบบสมัครใจ ทั้งนี้ มีผู้ป่วยที่ผ่านการบำบัดในระบบสมัครใจและบังคับบำบัดแบบไม่ควบคุมตัวในปัจจุบัน จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ คน</p> <p>ซึ่งทั้ง ๔ โครงการจะสามารถเข้าถึงและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีสุขภาพแข็งแรง มีครอบครัวที่อบอุ่น มีสังคมที่ปลอดภัย สามารถนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนได้</p>
<p>๓. ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการไทยนิยม ยั่งยืนในด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และด้านสาธารณสุข</p>	<p>๓.๑ ขอให้เจ้าหน้าที่ทุกท่านเข้าใจแผนงานโครงการ และนำไปถ่ายทอดลงสู่พื้นที่ให้ชัดเจน</p> <p>๓.๒ ประชาชนในพื้นที่พิจารณาโครงการต่างๆ และเสนอความต้องการผ่านคณะกรรมการขับเคลื่อนระดับพื้นที่</p> <p>๓.๓ โครงการที่เสนอควรลดความซ้ำซ้อน และมีความต่อเนื่องเชื่อมโยง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชนในภาพรวม</p>

ประเด็น	รายละเอียด
	<p>๓.๔ ควรพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของโครงการ และความสอดคล้องกับงบประมาณ</p> <p>๓.๕ ควรจัดลำดับความเร่งด่วนของโครงการความต้องการในพื้นที่</p>
<p>๔. การดำเนินงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ</p>	<p>๔.๑ สรุปปัญหาของพื้นที่ในระดับหมู่บ้านในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้</p> <p>๑) มีหน่วยงานด้านน้ำหลายหน่วยงานที่เข้าไปดูแลทรัพยากรน้ำในพื้นที่ระดับหมู่บ้าน เช่น กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล หน่วยทหาร เป็นต้น ซึ่งการดำเนินการยังกระจัดกระจาย</p> <p>๒) แหล่งน้ำขนาดเล็กที่ดำเนินการโดยหน่วยงานต่าง ๆ ได้ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งไม่มีงบประมาณดูแลรักษามากนัก</p> <p>๓) ไม่มีพื้นที่ก่อสร้างแหล่งน้ำ/ระบบกระจายน้ำ</p> <p>๔) สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ในพื้นที่ เช่น ถนน สะพาน ท่อลอด อาคารบ้านเรือน เป็นต้น ในเวลาที่ฝนตก อาจจะทำให้เกิดการระบายน้ำ ทำให้เกิดน้ำท่วมขังพื้นที่</p> <p>๕) สภาพอากาศมีความแปรปรวนสูง เนื่องจากช่วงปีที่ผ่านมา มีทั้งอากาศแล้งจัด และฝนตกหนัก ซึ่งทำให้เกิดภัยพิบัติน้ำท่วมและน้ำแล้งอย่างต่อเนื่อง</p> <p>เป้าหมายการพัฒนาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของรัฐบาลนี้ คือ การสร้างความมั่นคงของน้ำอุปโภคบริโภค และน้ำเพื่อการเกษตร/อุตสาหกรรม พร้อมป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติ ลดผลกระทบ/ความเสียหายให้เหลือน้อยที่สุด</p> <p>๔.๒ การขับเคลื่อนในภาพรวมของประเทศ ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๗ สรุปได้ดังนี้</p> <p>๑) การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๙ (แผน ๑๐ ปี) และได้ขยายเป็นแผนยุทธศาสตร์ฯ ระยะ ๒๐ ปี ซึ่งครอบคลุมทุกมิติทั้งน้ำอุปโภคบริโภค น้ำเพื่อการเกษตร/อุตสาหกรรม การป้องกันน้ำท่วม การรักษาคุณภาพน้ำ การฟื้นฟูป่าต้นน้ำ และมีกลไกการบริหารจัดการครอบคลุมทุกพื้นที่</p> <p>๒) การจัดตั้งหน่วยงานในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ฯ ได้แก่ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) เป็นหน่วยงานที่บูรณาการรวบรวมข้อมูล แผนงานโครงการ งบประมาณ และกำกับติดตามการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้เป็นไปตามแผน/นโยบาย</p> <p>๓) การจัดทำกฎหมาย คือ ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมีความชัดเจน ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในสิ้นปี ๒๕๖๑ และประกาศใช้ต่อไป</p> <p>๔.๓ ผลสัมฤทธิ์การขับเคลื่อนในภาพรวมของประเทศ สรุปได้ดังนี้</p> <p>๑) จัดทำระบบประปาหมู่บ้าน ๗,๒๓๔ แห่ง คงเหลือ ๒๕๖ แห่ง เป้าหมายแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๒ ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยมีระบบประปาครบทุกหมู่บ้าน</p>

ประเด็น	รายละเอียด
	<p>๒) การพัฒนาแหล่งน้ำในเขตชลประทาน เพิ่มน้ำได้ ๑,๔๑๘ ล้าน ลบ.ม. เพิ่มพื้นที่ชลประทานได้ ๑.๗๙ ล้านไร่</p> <p>๓) การพัฒนาแหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน พัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติ ๕,๑๔๗ แห่ง ขุดเจาะน้ำบาดาล ๙,๔๖๗ แห่ง สระน้ำในไร่นา (บ่อจั่ว) ๑๓๗,๓๑๑ แห่ง เพิ่มน้ำได้รวม ๙๔๐ ล้าน ลบ.ม.</p> <p>๔) การขุดลอกลำน้ำสายหลัก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ ป้องกันน้ำท่วม</p> <p>๕) การพัฒนาระบบรวบรวมน้ำ/บำบัดน้ำเสียชุมชน</p> <p>๖) การฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม เพื่อเป็นพื้นที่ต้นน้ำ</p> <p>ผลการดำเนินการตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๗ ถึงปัจจุบัน ซึ่งเร็วกว่ารัฐบาลก่อนทำได้ถึง ๔ เท่า โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ได้มีการรับงบประมาณปกติ วงเงิน ๖๑,๑๗๐ ล้านบาท และมีแผนงานโครงการทุกมิติในการใช้น้ำ</p> <p>๔.๔ การที่นายกรัฐมนตรีได้ลงพื้นที่ไปตรวจติดตามราชการ ได้มีการเสนอความต้องการจากพื้นที่ต่าง ๆ เพิ่มเติมถึง ๒๑๖ โครงการ วงเงิน ๔,๒๑๒ ล้านบาท และได้เสนอขอใช้งบประมาณเพิ่มเติมปี ๒๕๖๑</p> <p>๔.๕ สำหรับแผนงานโครงการขนาดใหญ่ จะเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ เป็นต้นไป ตามลักษณะปัญหาของพื้นที่ (Area Base) จำนวน ๔๔ พื้นที่ ครอบคลุมทุกภูมิภาค ซึ่งบางส่วนได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการแล้ว อาทิ</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการก่อสร้างอุโมงค์ส่งน้ำแม่จิด-แม่กวัง จ.เชียงใหม่ - โครงการอ่างเก็บน้ำน้ำปี้ จ.พะเยา - โครงการประตูน้ำศรีสองรัก จ.เลย - โครงการคลองระบายน้ำบางบาล-บางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา - โครงการบรรเทาอุทกภัยหาดใหญ่ จ.สงขลา - โครงการระบบระบายน้ำแม่น้ำตรัง จ.ตรัง - โครงการคลองผันน้ำเลี้ยงเมืองนครศรีธรรมราช - โครงการอ่างเก็บน้ำวังหีบ จ.นครศรีธรรมราช <p>๔.๖ การขับเคลื่อนในระดับพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน ได้พิจารณาจัดลำดับความเร่งด่วนการดำเนินการตามลักษณะปัญหาของพื้นที่ (Area Base) โดยเน้นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อภัยแล้ง เนื่องจากมีฝนเฉลี่ยน้อย และไม่มีแหล่งเก็บกักน้ำขนาดใหญ่ เช่น พื้นที่ลุ่มน้ำยม และพื้นที่ภาคอีสาน เป็นต้น ซึ่งจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ลงไปดำเนินการเพิ่มแหล่งน้ำ เช่น การขุดสระน้ำในไร่นา (บ่อจั่ว) โดยกรมพัฒนาที่ดิน การอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ โดยกรมทรัพยากรน้ำ การขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรโดยกรมทรัพยากรน้ำบาดาล การจัดทำระบบกระจายน้ำเข้าพื้นที่การเกษตรโดยกรมชลประทาน และการขุดลอกแหล่งน้ำที่ตื้นเขินโดยหน่วยงานอื่น ๆ ผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทำให้พื้นที่ที่มีความเสี่ยงภัยแล้งเหล่านี้ มีแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น ลดจำนวนหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้งลงได้จำนวนมาก</p>

ประเด็น	รายละเอียด
<p>๕. ข้อเสนอแนะแนวทางของ ทีมขับเคลื่อนฯ ระดับตำบล</p>	<p>เนื่องจากสภาพปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่กล่าวข้างต้น และข้อจำกัดด้านงบประมาณ มีข้อเสนอแนะในการลงพื้นที่หมู่บ้าน ดังนี้</p> <p>๕.๑ สำนักรวบรวมปัญหาของการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับพื้นที่</p> <p>๑) ต้องทราบว่าพื้นที่หมู่บ้านชุมชนนั้นอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง หรือเสี่ยงน้ำท่วม หรือพื้นที่ปกติ</p> <p>๒) น้ำอุปโภคบริโภค ระบบประปามีแหล่งน้ำต้นทุนจากที่ใด มีความเพียงพอหรือไม่ ระบบประปาทำงานได้มีประสิทธิภาพหรือไม่ และคุณภาพน้ำประปาเหมาะสมกับการอุปโภคบริโภคหรือไม่</p> <p>๓) น้ำเพื่อการเกษตร เกษตรกรทำการเกษตรใด มีความต้องการน้ำเท่าใด และใช้แหล่งน้ำจากที่ใด หากจำเป็นต้องก่อสร้างแหล่งน้ำ/ระบบกระจายน้ำเพิ่มเติมมีพื้นที่หรือไม่ และต้องขออนุญาตใช้พื้นที่จากหน่วยงานใด รวมทั้งพิจารณาถึงน้ำต้นทุนที่เพิ่มเติม และแนวทางอื่น ๆ เช่น การผันน้ำ และการเจาะบ่อบาดาล เป็นต้น</p> <p>๔) ในบางพื้นที่มีความยากลำบากในการก่อสร้างแหล่งน้ำผิวดิน เนื่องจากดินเก็บน้ำไม่ได้ หรือไม่มีน้ำต้นทุน จะต้องพิจารณาใช้น้ำใต้ดินโดยการขุดเจาะบ่อบาดาล ซึ่งมีแผนที่ศักยภาพน้ำบาดาลของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล บ่งชี้ความเป็นไปได้ แต่ถ้าไม่สามารถใช้น้ำบาดาลได้ หรือมีน้ำต้นทุนน้อย จะต้องแนะนำให้เกษตรกรทำการเกษตรที่เหมาะสมกับน้ำ เช่น ปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชใช้น้ำน้อย หรือเลี้ยงปศุสัตว์ หรือประกอบอาชีพอื่นๆ แทน ซึ่งจะสอดคล้องกับแผนงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการปรับเปลี่ยนการเกษตรในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมอยู่แล้ว</p> <p>๕) จากประสบการณ์แก้ปัญหาในน้ำท่วมในช่วงที่ผ่านมา เห็นว่าทีมขับเคลื่อนฯ ระดับตำบล ต้องสำรวจเพิ่มเติมใน ๒ ประเด็น ดังนี้</p> <p>๕.๑) การสำรวจสิ่งกีดขวางการระบายน้ำ ทั้งที่ประชาชนทำเอง และหน่วยงานราชการสร้างขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดน้ำท่วมชุมชน โดยเฉพาะชุมชนที่น้ำท่วมซ้ำซาก</p> <p>๕.๒) ชุมชนที่อยู่ใกล้อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก/ขนาดกลาง โดยเฉพาะบริเวณเนินเขา ซึ่งมีโอกาสเกิดน้ำล้นอ่างเก็บน้ำในช่วงที่ฝนตกหนัก จะต้องแนะนำการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูฝน การเฝ้าระวัง และการแจ้งเตือน</p> <p>๕.๒ เครื่องมือในการแก้ปัญหา</p> <p>๑) มีหลายหน่วยงานที่ดำเนินการตามที่กล่าวข้างต้น โดยมีสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) กำกับดูแลในภาพรวม ขอให้ทีมขับเคลื่อนฯ ระดับตำบล ประสานกับสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) หรือหน่วยงานด้านทรัพยากรน้ำในพื้นที่ ซึ่งจะมีการประสานเชื่อมโยงข้อมูลกัน</p> <p>๒) การจัดทำแผนงานโครงการนั้น ขอให้พิจารณาความพร้อมของพื้นที่ แบบ ความเป็นไปได้ด้านงบประมาณประกอบด้วย ซึ่งหากมี</p>

ประเด็น	รายละเอียด
	<p>งบประมาณพร้อม จะสามารถดำเนินการได้ทันที</p> <p>๕.๓ แผนงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมาก</p> <p>ดังนั้นการสร้างการรับรู้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง การติดตามสอบถามการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การสื่อสารสองทาง จะทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่น</p> <p>๕.๔ ต้องไม่สร้างปัญหาใหม่ เนื่องจากการก่อสร้างแหล่งน้ำจำเป็นต้องใช้พื้นที่สาธารณะ ซึ่งอาจจะมีหลายกิจกรรมที่กำลังดำเนินการอยู่ จะต้องทำประชาคมสร้างความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้เสีย และต้องระมัดระวังความขัดแย้งของการเมืองท้องถิ่น อย่าให้มีส่วนใหญ่ส่วนน้อย ต้องไปด้วยกัน พอใจกันทุกฝ่าย ได้ประโยชน์ร่วมกันทุกฝ่าย</p>
๖. บทส่งท้าย	<p>ทั้งนี้ เชื่อมั่นว่าการลงพื้นที่ของทีมขับเคลื่อนฯ ระดับตำบล จะได้นำความปรารถนาดี ผลการดำเนินการของรัฐบาล รวมทั้งแผนงาน/โครงการที่จะเดินทางไปอนาคตไปสร้างการรับรู้กับประชาชน และสร้างการมีส่วนร่วมในความสำเร็จร่วมกัน ภาคราชการจะได้รับทราบข้อมูลความต้องการของประชาชน เพื่อนำมาปรับแผนการทำงานให้สมบูรณ์ พื้นที่ได้รับการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อบรรลุเป้าหมาย “การลดความเหลื่อมล้ำ และการเข้าถึงบริการของรัฐอย่างทั่วถึง” ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง คนไทยไม่ทิ้งกัน ต้องเดินไปด้วยกัน</p>

กระทรวงมหาดไทย

สำนักนโยบายและแผน สป.

ข้อมูล ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๓๐ น.